

21000602
21000602

Aan provinciale staten

Case: 2020.10004
Ons kenmerk: 21000602

Middelburg, 02/02/2021
Verzonden:

18 FEB. 2021

Onderwerp: Advies van de commissie bezwaar, beroep en klachten inzake het bezwaar van Stichting Zeeland TOLVRIJ.

Geachte voorzitter en leden,

U treft bijgaand het advies van de commissie bezwaar, beroep en klachten aan inzake het bezwaar van Stichting Zeeland TOLVRIJ. Het bezwaar is gericht tegen uw besluit van 25 september 2020 inzake een inleidend verzoek tot het houden van een raadgevend referendum over uw besluit van 10 juli 2020 betreffende compensatie marinierskazerne.

Uw beslissing op bezwaar dient zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk **29 maart 2021** aan bezwaarde te worden toegezonden. Wij verzoeken u het advies en het verslag van de hoorzitting mee te zenden en de mogelijkheid tot het instellen van beroep te vermelden. Een afschrift van de door u genomen beslissing zien wij graag tegemoet.

Ten slotte vragen wij u ons te informeren indien er beroep wordt ingesteld tegen de beslissing op het bezwaar en ons de rechterlijke uitspraak toe te zenden.

Met vriendelijke groet,

De commissie bezwaar, beroep en klachten,
namens deze,

, secretaris.

Advies van de commissie bezwaar, beroep en klachten inzake het bezwaar van Stichting Zeeland TOLVRIJ tegen het besluit van provinciale staten van 25 september 2020 inzake een inleidend referendumverzoek.

1. De zaak

Op 18 augustus 2020 heeft de Stichting Zeeland TOLVRIJ (hierna: bezwaarde) een inleidend verzoek bij provinciale staten (hierna: PS) ingediend tot het houden van een referendum over het besluit van PS van 10 juli 2020 strekkende tot goedkeuring van de bestuursovereenkomst inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne.

PS hebben in hun vergadering van 25 september 2020 het inleidend verzoek voor een raadgevend referendum op grond van artikel 4 jo. artikel 1 van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014 (hierna: Referendumverordening) primair niet ontvankelijk verklaard. Subsidiair hebben zij het verzoek afgewezen op grond van artikel 2, aanhef en onderdeel i van de Referendumverordening, omdat het een besluit betreft waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen.

Bezwaarde heeft tegen het besluit van 25 september 2020 bezwaar gemaakt.

2. Het bezwaar

Bezwaarde voert aan dat het inleidend verzoek ontvankelijk is en dat er sprake is van een referendabel besluit. Zij voert daartoe de volgende gronden aan:

1. Er is voldaan aan de eisen zoals gesteld in artikel 4 van de Referendumverordening, waaronder het vereiste dat er 1000 ondersteuningsverklaringen moeten worden overgelegd. In overleg met de griffie zijn de handtekeningenlijsten fysiek overhandigd. Tevens is er volgens bezwaarde ingestemd met het aanleveren van digitale bestanden met de gevraagde gegevens die bij de handtekeningen horen. Voorts is er gebruik gemaakt van de door de Provincie Zeeland verstrekte formulieren en is het verzoek voorzien van de vereiste gegevens.
2. Het is niet duidelijk aan welke begripsbepalingen van artikel 1 van de Referendumverordening niet wordt voldaan. PS hebben niet vermeld dat het besluit van PS van 10 juli 2020 niet referendabel is.
3. PS hebben ten aanzien van de toepassing van artikel 2, aanhef en onderdeel i, van de Referendumverordening de spoedeisende provinciale belangen niet geduid en aannemelijk gemaakt.

3. Hoorzitting

De commissie heeft zich over het bezwaarschrift beraden in de volgende samenstelling: de heer mr. T.L.J. Drouen (voorzitter), mevrouw mr. H.C. Fraaij (lid) en mevrouw mr. R.H. van Marle (lid). Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunt toe te lichten tijdens een hoorzitting gehouden op 2 februari 2021. Door partijen is van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt, dat bij dit advies is gevoegd.

4. Ontvankelijkheid

Het besluit waartegen bezwaar wordt gemaakt, dateert van 25 september 2020 en is op 30 september 2020 aan bezwaarde bekendgemaakt. Bezwaarde heeft een pro forma bezwaarschrift ingediend dat is gedateerd op 25 oktober 2020 en per e-mail ingekomen bij de Provincie Zeeland op 25 oktober 2020, dus tijdig. PS hebben de digitale weg niet formeel opengesteld voor het indienen van bezwaarschriften. Op 23 november 2020 zijn het ondertekende pro forma bezwaarschrift en de gronden van het bezwaar per post ontvangen en daarmee is het verzuim hersteld. Bezwaarde is als geadresseerde van het besluit rechtstreeks belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Ook aan de overige vereisten van artikel 6:5 van de Awb is voldaan. Het bezwaar is ontvankelijk.

5. Beoordeling van het bezwaar

Wettelijk kader

Het wettelijk kader treft u in de bijlage aan.

Inhoudelijke overwegingen

Bezwaarde verzoekt een raadgevend referendum te organiseren over het statenbesluit van 10 juli 2020. Dit besluit betreft de verleende goedkeuring van PS aan de bestuursovereenkomst inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne.

In het bestreden besluit wordt voor de motivering ervan verwezen naar het statenvoorstel 20027077. Daaruit volgt dat het inleidend verzoek (primair) niet-ontvankelijk wordt verklaard, omdat het inleidend verzoek geen betrekking heeft op een besluit dat binnen de reikwijdte van het besluitbegrip van de Referendumverordening valt.

Naar aanleiding van de op de zaak betrekking hebbende stukken en het verhandelde ter zitting stelt de commissie vast dat de beoordeling van de vereiste dat er 1000 ondersteuningsverklaringen moeten worden overgelegd bij het inleidend verzoek, geen onderdeel uitmaakt van de niet-ontvankelijk verklaring van het inleidend verzoek.

Artikel 4 van de Referendumverordening bevat eisen waaraan het inleidend verzoek dient te voldoen. Het eerste lid bepaalt dat een inleidend verzoek kan worden ingediend tot het houden van een referendum over een te nemen of genomen besluit. Onder 'besluit' wordt in de Referendumverordening verstaan: een te nemen of genomen besluit van Provinciale Staten inhoudende beleid of een project in de ontwerpfase.

Bezwaarde voert aan dat het niet duidelijk is waarom het besluit van 10 juli 2020 niet onder het besluitbegrip van de Referendumverordening valt. Bezwaarde geeft aan dat het inleidend verzoek het volgende behelst: "een volksstemming over een genomen besluit dat gaat over een pakket aan concrete maatregelen waarmee de sociaal-economische structuur in Zeeland wordt versterkt". Ter zitting heeft bezwaarde toegelicht waarom zij wil weten wat kiesgerechtigden in Zeeland vinden van het overeengekomen compensatiepakket.

PS voeren aan dat het besluit van 10 juli 2020 geen beleid of een project in de ontwerpfase inhoudt. Bij de uitvoering van de overeenkomst kan in het kader van de fiches wel provinciaal beleid betrokken zijn en ook zullen er projecten worden uitgevoerd waarbij de Provincie partij is, maar het onderhavige besluit betreft volgens PS niet een besluit inhoudende het betrokken beleid of een betrokken project in de ontwerpfase. Het betreft volgens PS enkel een goedkeuringsbesluit aangaande een door gedeputeerde staten (hierna: GS) op grond van de aan GS toekomende bestuursbevoegdheden afgesloten (civiele) vaststellingsovereenkomst. Ter zitting hebben PS toegelicht dat sinds het dualisme alle bestuursbevoegdheden bij GS liggen, maar PS op grond van de Provinciewet nog wel goedkeuring moeten verlenen als er grootschalige financiële implicaties aan de orde zijn.

De commissie is van oordeel dat het inleidend verzoek ziet op een besluit dat niet onder de definitie valt zoals bepaald in artikel 1 van de Referendumverordening. De commissie is met PS van oordeel dat het besluit waarover het raadgevend referendum is aangevraagd enkel ziet op de goedkeuring van PS van een door GS afgesloten civiele vaststellingsovereenkomst. Het doel dat bezwaarde met het inleidend verzoek voor ogen heeft, kan ingevolge de Referendumverordening niet worden bereikt. De commissie merkt op dat besluiten die aan een referendum onderworpen kunnen worden, in die zin (ongelukkigerwijs) worden beperkt door de beperkte definitie in de verordening en vanwege het duale stelsel.

Nu het inleidend verzoek niet ziet op een besluit in de zin van artikel 1 van de Referendumverordening en daarmee niet voldoet aan de gestelde vereisten in artikel 4 van deze verordening, komt de commissie niet toe aan de beoordeling of het besluit van PS van 10 juli 2020, gelet op artikel 2 van de Referendumverordening, referendabel is.

6. Advies

De commissie adviseert provinciale staten:

1. het bezwaar ontvankelijk te verklaren;
2. het bezwaar ongegrond te verklaren; en
3. het bestreden besluit niet te herroepen.

Middelburg, 2 februari 2021.

Dhr. mr. T.L.J. Drouen, voorzitter.

, secretaris.

2020.10004

21000602

Wettelijk kader

Artikel 1 van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014

In deze verordening wordt verstaan onder:

besluit: een te nemen of genomen besluit van Provinciale Staten inhoudende beleid of een project in de ontwerpfase;

referendum: een volksstemming onder de kiesgerechtigden over een te nemen of genomen besluit van Provinciale Staten;

kiesgerechtigden: de ingezetenen die krachtens de Kieswet kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten van Zeeland;

Artikel 2, aanhef en onderdeel i, van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014

Niet aan een referendum kunnen worden onderworpen besluiten:

- i. waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen

Artikel 4 van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014

1. Kiesgerechtigden kunnen een inleidend verzoek indienen tot het houden van een referendum over een te nemen of genomen besluit. Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1000 personen die op de dag waarop het verzoek wordt ingediend kiesgerechtigd zijn.
2. Het inleidend verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend.
 - a. Indien het een te nemen besluit betreft moet het verzoek tenminste 10 dagen voor de vergadering van Provinciale Staten waarvoor het te nemen besluit geagendeerd is worden ingediend.
 - b. Indien het een genomen besluit betreft moet het verzoek binnen 6 weken na de vergadering waarin het besluit genomen is worden ingediend.
3. In het verzoek wordt aangegeven om welk te nemen of genomen besluit het gaat en gaat vergezeld van een handtekening van elke verzoeker, met opgave van diens naam, adres, leeftijd en woonplaats.
4. Voor de vermelding van de in het derde lid bedoelde gegevens maken verzoekers gebruik van het formulier in bijlage I bij de Verordening burgerinitiatiefvoorstellen Zeeland 2003.

Artikel 5 van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014

1. Provinciale Staten besluiten in hun vergadering waarvoor het te nemen besluit is geagendeerd dan wel ingeval het een genomen besluit betreft in hun eerstvolgende vergadering na ontvangst van het verzoek:
 - a. of het inleidend verzoek een besluit betreft waarover, gelet op het bepaalde in artikel 2, een referendum kan worden gehouden; en
 - b. of het inleidend verzoek voldoet aan de in artikel 4 gestelde eisen.
2. Provinciale Staten kunnen het besluit, bedoeld in het eerste lid, verdagen tot hun eerstvolgende vergadering. De indieners van het verzoek worden hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
3. Indien Provinciale Staten besluiten dat aan de vereisten van het inleidend verzoek is voldaan, houden zij het te nemen besluit aan respectievelijk schorten zij, indien mogelijk, de inwerkingtreding van het genomen besluit op totdat de termijn voor het indienen van een definitief verzoek ongebruikt is verstreken, dan wel totdat een besluit is genomen als bedoeld in artikel 7, dan wel totdat een besluit is genomen als bedoeld in artikel 13.
4. De beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt binnen zeven dagen na de vergadering van Provinciale Staten schriftelijk bekend gemaakt aan de indieners van het inleidend verzoek

Casenummer: 2020.10004

Documentnummer: 21000571

Verslag¹ van de openbare hoorzitting van de commissie bezwaar, beroep en klachten van de provincie Zeeland gehouden op 2 februari 2021 om 14:30 uur in het provinciehuis te Middelburg.

Samenstelling commissie:

Dhr. mr. T.L.J. Drouen	,voorzitter
Mw. mr. H.C. Fraaij	,lid
Mw. mr. R.H. van Marle	,lid
	,secretaris

Aan de orde is het bezwaarschrift van de Stichting Zeeland TOLVRIJ tegen het besluit van provinciale staten (hierna: PS) van 25 september 2020 inzake een inleidend verzoek tot het houden van een raadgevend referendum.

Verschenen partijen:

Zie presentielijst; gehecht aan het verslag.

De voorzitter opent de hoorzitting en geeft het woord aan de heer Liefding.

De heer heeft een pleitnota overhandigd, die bij dit verslag is gevoegd en geacht wordt daarvan deel uit te maken.

De heer Katsburg benadrukt dat er niet kan worden ingegaan op de politiek getinte discussie over het nut en de noodzaak van een referendum. Het is aan PS om hierover te oordelen. Ook op de vaststellingsovereenkomst zelf kan niet worden ingegaan. De heer Katsburg voert vervolgens aan dat tijdens het statendebat over de ontvankelijkheid van het inleidend verzoek, door de meerderheid van de statenleden de intentie is geuit niet in te stemmen met het houden van een referendum.

De voorzitter vraagt de vertegenwoordigers van PS in te gaan op de beoordeling van de ondersteuningsverklaringen.

De heer Katsburg geeft aan dat bezwaarde in de gelegenheid is gesteld de aangeleverde ondersteuning te herstellen. Het resultaat is voor PS voldoende gebleken. De vereiste ondersteuning maakt geen onderdeel uit van het niet-ontvankelijk verklaren van het inleidend verzoek.

De heer benadrukt eveneens dat de vereiste ondersteuning op geen enkel moment een rol heeft gespeeld in de afweging door PS.

De heer Katsburg wil richting bezwaarde nog verduidelijken dat de commissie in het verweerschrift in overweging wordt gegeven aan PS te adviseren het bezwaar ontvankelijk te verklaren. Dit gaat niet over de ontvankelijkheid van het inleidend verzoek.

De voorzitter vraagt waarom ervoor gekozen is het verzoek primair niet-ontvankelijk te verklaren en subsidiair af te wijzen.

De heer Katsburg antwoordt dat er redenerend vanuit de Referendumverordening meerdere ankers voorhanden zijn. Er zou kunnen worden volstaan met een afwijzing in verband met de spoedeisende belangen, maar er is daarnaast voor gekozen om het besluit te toetsen aan het besluitbegrip van de Referendumverordening.

De voorzitter vraagt hoe het besluitbegrip in artikel 1 van de Referendumverordening moet worden geïdentificeerd in relatie tot onderhavige kwestie.

De heer Katsburg geeft aan dat als het om beleid gaat, PS discretionaire ruimte hebben. In casu betreft het echter een civiel contract waarin PS geen partij zijn, maar waaraan zij, ingevolge de Provinciewet, hun goedkeuring moeten verlenen. Gedeputeerde staten (hierna: GS) zijn op basis van artikel 158 van de Provinciewet, de vaststellingsovereenkomst aangegaan. Er kan niet over gediscussieerd worden in hoeverre het compensatiepakket passend is. PS hebben aan GS de ruimte gegeven over het pakket te onderhandelen. De discussie over het compensatiepakket heeft zich reeds in het voortraject afgespeeld. De heer Wientjes heeft met diverse gremia binnen de Zeeuwse samenleving gesproken, waaronder PS. Wensenlijstjes circuleerden rond, maar tot op het laatste moment was onduidelijk wat er uiteindelijk gehonoreerd zou worden. Bij de overeenkomst betrokken partijen hebben samen met de landsadvocaat veel gesprekken gevoerd, voordat de overeenkomst er lag. PS hebben uiteindelijk een bescheiden rol, namelijk goedkeuring van de overeenkomst.

De voorzitter vraagt welke besluiten wel onder de Referendumverordening kunnen vallen.

¹ Dit verslag is een korte en zakelijke weergave.

De heer Katsburg noemt als voorbeeld grootschalige projecten zoals de ontpoldering van de Hedwigepolder.

Mevrouw Van Marle vraagt of het wel zo is dat PS een discretionaire bevoegdheid hebben ten aanzien van de goedkeuring van de overeenkomst.

De heer Katsburg geeft aan dat PS op dat punt vrije ruimte hebben, maar dat het 'ja' of 'nee' is.

Mevrouw Van Marie verwijst naar het doel van het inleidend referendum, namelijk het volk raadplegen.

Ze vraagt zich af waarom het besluit dan niet onder het besluitbegrip valt. Ook zonder referendum kunnen PS namelijk besluiten niet in te stemmen met de goedkeuring. Ze vraagt waarom de definitie van het besluitbegrip in die zin vrij beperkt is ten opzichte van de definitie die de Algemene wet bestuursrecht hanteert.

De heer geeft aan dat hij de beweegredenen voor deze definitie niet weet. Dat zou aan zijn voorganger gevraagd moeten worden.

De voorzitter verwijst naar het statenvoorstel van 25 februari 2014 waarin staat dat alle in de staten voorgenomen en genomen besluiten referendabel zijn. Dit leidt tot verwarring.

De heer legt uit dat de verordening het uiteindelijke besluit van PS is en niet het statenvoorstel.

De voorzitter vraagt of PS verdergaande voorwaarden aan het goedkeuringsbesluit hadden kunnen verbinden.

De heer geeft aan dat indien PS 'tegen' hadden gestemd, het hele pakket daarmee verworpen zou zijn. Hij wenst op te merken dat de compensatieregeling voor Zeeland specifiek gericht was op Vlissingen. Er kon in die zin niet verwacht worden dat de focus van de onderhandelende partijen op Zeeuws-Vlaanderen zou liggen.

Mevrouw Fraaij vraagt of zij terecht kan concluderen dat er geen enkele ruimte was voor aanpassingen door PS.

De heer beaamt dit, maar benadrukt nogmaals dat de staten en raden in Zeeland en maatschappelijk belanghebbenden uitgebreid zijn gehoord door de heer Wientjes. De invloed die uitgeoefend had kunnen worden, zat aan de voorkant.

Mevrouw Fraaij vraagt of dat er juist niet voor pleit om aanpassingen aan de achterzijde te kunnen doen.

De heer geeft aan dat die ruimte er niet is. Het zou het onderhandelingsresultaat volgens hem ook niet beter maken.

De heer geeft aan dat niet is gevraagd om een tolvrrije tunnel, maar om een volksraadpleging te houden over een 'ja' of 'nee' ten aanzien van het overeengekomen compensatiepakket. Hij voert voorts aan dat het vertrek van allerlei overheidsdiensten uit Zeeuws-Vlaanderen, voor geheel Zeeland is gecompenseerd door de komst van de marinierskazerne. Dit is onvoldoende meegenomen tijdens de onderhandelingen over het compensatiepakket. Statenleden kunnen er hun voordeel mee doen als ze weten wat kiesgerechtigden in Zeeland daarvan vinden. Daarnaast was er in de Tweede Kamer veel meer ruimte mogelijk dan de heer Wientjes Zeeland heeft gegund. Als de uitslag 'nee' had geluid, was er een signaal richting het Rijk gegaan en was er een andere situatie ontstaan. Door de opstelling van GS en daarna PS is dit teniet gedaan.

De voorzitter vraagt de vertegenwoordigers van PS in te gaan op de spoedeisendheid met betrekking tot het goedkeuringsbesluit.

De heer Katsburg geeft aan dat de spoedeisendheid ziet op de vaststellingsovereenkomst waarin een fatale datum is opgenomen, waarvoor de goedkeuring moest zijn gegeven. Het compensatiepakket zou anders komen te vervallen. Partijen zullen dan opnieuw moeten onderhandelen. Wanneer de onderhandelingen worden uitgesteld, is het de vraag of je er met de dan zittende bewindslieden uitkomt.

De voorzitter vraagt wat het gevolg zou zijn geweest indien er positief was besloten op het inleidend verzoek voor een referendum.

De heer Katsburg antwoordt dat er geen opschortende voorwaarde in de overeenkomst is opgenomen.

Mevrouw Van Marle concludeert dat GS bevoegd waren privaatrechtelijke handelingen te verrichten en dat PS daarmee hebben ingestemd. Ze vraagt of de goedkeuring door PS dan geen wassen neus is.

De heer Katsburg geeft aan dat sinds de dualisering alle bestuursbevoegdheden bij GS liggen. Op grond van artikel 158 van de Provinciewet kunnen PS er echter niet buiten gelaten worden als het gaat om grootschalige financiële implicaties.

Mevrouw Van Marle stelt vast dat in het kader van de spoedeisendheid geen medewerking wordt verleend aan een referendum. Maar voor de afweging van de spoedeisendheid verwijzen PS naar de materiële inhoud, namelijk de gevolgen wanneer niet aan de opschortende voorwaarde wordt voldaan.

21000570

Gelet op de ruimte die er blijkbaar is om de goedkeuring af te wijzen, constateert mevrouw Van Marle een spanningsveld.

De heer Katsburg geeft aan dat GS en PS hebben gekozen voor een onderhandelingstraject en niet voor een juridisch traject. Dat er dan een spanningsveld kan ontstaan, beaamt de heer Katsburg. PS kunnen slechts aangeven of ze de vaststellingsovereenkomst al dan niet goedkeuren.

Mevrouw Fraaij concludeert dat door deze keuze, een referendum niet aan de orde is en dit een onbedoeld effect daarvan is.

De heer Katsburg beaamt dit.

De voorzitter geeft partijen het laatste woord.

De heer vindt het hoogst kwalijk dat de volksraadpleging wordt ontnomen. Wanneer er geen goedkeuring was verleend, zou er een nieuwe situatie ontstaan met daarin bijvoorbeeld ruimte voor een referendum.

De heer benadrukt dat de provincie Zeeland geen correctief referendum kent.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de hoorzitting.

Middelbu , 02/02/2021

Dhr. mr. T.L.J. Drouen, voorzitter

, secretaris

Inspraakreactie Zeeland Tolvrij op besluit inleidend verzoek referendum

Misschien toch goed om even terug te gaan naar de oorsprong van het Zeeuwse referendum. Dat speelde toen er sprake was van een besluit over de ontpoldering van Hedwige polder in Zeeuws Vlaanderen. Door PS werd de zogenaamde volksraadpleging gemist en werd het Zeeuwse referendum geagendeerd. Over belangrijke maatschappelijke onderwerpen moest je toch een volksraadpleging kunnen houden! Daar is een verordening uit voortgekomen waar we het vandaag over hebben. Het gaat over een correctief referendum.

Na de uitslag zo'n de volksraadpleging nemen de Staten een besluit over het betreffende onderwerp. Strikt gezien kan PS de uitslag van het referendum dan naast zich neer leggen en een afwijkend besluit nemen.

Wij willen weten wat de kiesgerechtigden in Zeeland vinden van dit compensatiepakket dat Zeeland is overeengekomen met het Rijk.

De uitslag zal er voor zorgen dat onze volksvertegenwoordigers weten hoe de meerderheid van de kiesgerechtigden denken en de kiesgerechtigden zien hoe hun volksvertegenwoordigers daar mee omgaan.

Hoewel iedere Zeeuwse kiesgerechtigde inwoner een verzoek kan indienen om tot een referendum over te gaan, is er naar mijn weten nog geen referendum gehouden. Hoewel er in Nederland weer een beweging gaande is om het referendum te doen herleven lijkt in Zeeland de referendumverordening te bestaan uit dode letters.

Aanvankelijk werd onze aanvraag niet ontvankelijk verklaard en afgewezen.

In het verweerschrift aan deze commissie stelt de jurist voor daar op terug te komen. Het bezwaar zou ontvankelijk zijn, maar de bezwaren ongegrond.

Mogelijk heeft de stichting een aantal zaken naar voren gebracht die strikt formeel juridisch niet als bezwaar kunnen worden genoemd maar eerder gaan om de bejegening van dit burgerinitiatief tot het inleidend verzoek voor een referendum.

Wij menen, in tegenstelling tot wat GS adviseert aan PS, dat het democratisch instrument echt faalt wanneer ten aanzien van zulke grote structuurversterkende maatregelen geen sprake is van enige vorm van inspraak. In het verweerschrift wordt zelfs aangegeven dat het PS besluit niet een besluit is wat beleid in houdt. Noem instemmen met een pakket dat

gericht is en dus aantoonbaar moet bijdragen aan het woon-, werk- en investeringsklimaat en de toekomstige governance van Zeeland maar geen beleid. (Wientjes wind in de zeilen)

Wij menen ook dat het ter discussie stellen van opgehaalde handtekeningen de ontvankelijkheid van de Provincie voor het houden van een referendum weergeeft. De provincie biedt burgerparticipatie wanneer het uitkomt. Terwijl juist de bedoeling was van dit instrument om over belangrijke maatschappelijke onderwerpen een volksraadpleging te houden.

Het staat ook in schril contrast met de oproep om heel Zeeland te mobiliseren om naar de Tweede Kamer te gaan om hun boosheid te uiten over het besluit de Marinierskazerne niet naar Vlissingen te verhuizen.

Dat brengt me op het laatste punt. GS heeft een Bestuursakkoord gesloten onder opschortende voorwaarden. GS heeft getekend onder de voorwaarde dat Provinciale Staten instemmen. Kennelijk waren ook GS (en de andere betrokken partijen) er van doordrongen dat steun voor een dergelijk pakket aan maatregelen met een dergelijke maatschappelijke impact op Zeeland instemming behoeft van meer dan het College van GS alleen. Door het hanteren van een termijn van iets meer dan een maand werd er door GS geen rekening gehouden met een andere afspraak die de Staten hebben gemaakt: "dat er bij belangrijke maatschappelijke onderwerpen er de mogelijkheid is een volksraadpleging te houden." Een referendum dus. Door PS te adviseren de aanvraag niet ontvankelijk te verklaren wordt deze omissie bedekt.

Dat er een afspraak lag om het bestuursakkoord te laten vervallen indien er op 1 augustus geen instemming zou zijn gegeven zou ons inziens moeten leiden tot een overleg met deze partijen waarbij deze onvoorziene situatie wordt voorgelegd en wordt vervolgd door een besluit om een andere datum te hanteren.

Als een afspraak met uw burgers, vast gelegd in een verordening, zo maar terzijde kan worden geschoven omdat GS vergeten is daar rekening te houden, dan zegt dat alles over de rechtsverhouding burger-overheidsorganisatie.

Wij zitten inmiddels in februari, als er een referendum gehouden zou moeten worden dan zou dat normaliter plaats hebben gevonden tijdens de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart a.s. Wanneer wij nu in het gelijk gesteld worden moeten we nog een paar duizend handtekeningen ophalen en moet de organisatie daarvan nog plaats moet vinden; een onmogelijke opgave.

**Presentielijst commissie bezwaar, beroep en klachten
2020.10004-21000328**

openbare behandeling als bedoeld in artikel 7:2 van de Algemene wet bestuursrecht van het
bezwaarschrift van:

Stichting Zeeland TOLVRIJ

d.d. 2 februari 2021 om 14:30 uur

PRESENTIELIJST

<u>Aanwezig</u>	<u>Afwezig</u>	<u>Naam</u>
X		<u>Bezwaarmaker</u> Stichting Zeeland TOLVRIJ, De heer
X X		<u>Namens provinciale staten</u> De heer mr. M.P.M. Katsburg, provincieadvocaat De heer , statenadviseur